Ölkəmiz qlobal tədbirlər üçün alternativsiz subyektə çevrilir

Azərbaycan başqa dövlətlərlə münasibətlərini hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normalarında nəzərdə tutulan prinsiplər əsasında qurur və ölkəmiz beynəlxalq təşkilatların işində fəal iştirak etməyi özünün təhlükəsizliyi və xarici siyasəti üçün mühüm və konseptual əhəmiyyətini bəyan edir. Habelə Azərbaycan Respublikasının təhlükəsizlik konsepsiyasına əsasən, beynəlxalq təşkilatlar təhdidlərin aradan qaldırılmasına və ya onların qarşısının alınmasına yardım etməklə yanaşı, ölkəmizin milli maraqlarının qlobal siyasətdə müdafiəsinə imkanlar yaradırlar. Eyni zamanda bu təşkilatlar Azərbaycanın üzləşdiyi təhlükəsizlik problemlərinə tərəfdaş dövlətlərin diqqətini cəlb etmək üçün əlverişli forum rolunu oynayırlar.

Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, məhz bu çərçivədə beynəlxalq öhdəlikləri yerinə yetirmək, qlobal və regional təhlükəsizlik və sabitliyə töhfə vermək üçün dəyərlərini bölüşdüyü beynəlxalq təşkilatlarla inteqrasiyaya yönəlmiş əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi Azərbaycan xalqının fundamental dəyər və məqsədlərini ehtiva edən milli maraqlar sırasında təsbit edilib. Məlumdur ki, miqyas və nüfuzundan asılı olmayaraq, universal və regional beynəlxalq təşkilatlar dünyada yaranan yeni təhdidlərlə mübarizədə getdikcə daha çox rol oynayırlar. Azərbaycan isə regionun əsas güc mərkəzi kimi bu tendensiyanı düzgün qiymətləndirir. Məsələn, Azərbaycan Respublikası 1992-ci ildən üzvü olduğu BMT-nin beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar olmasında, davamlı inkişafın və demokratikləşmənin qorunub saxlanmasında əvəzsiz rol oynadığını qəbul edərək, habelə BMT dəyərlərini bölüşərək insan hüquqları, iqtisadi və sosial sahələrdə həyata keçirilən müxtəlif proqramlar çərçivəsində BMT ilə əməkdaşlığı genişləndirir. Eyni zamanda ölkəmiz beynəlxalq ictimaiyyətin BMT və digər qurumlar çərçivəsində terrorçuluğa qarşı mübarizəsinə töhfə verməkdədir. "Lakin məsələ burasındadır ki, qütblərarası ziddiyyətin dərinləşməsi ilə təşkilatların özlərinin fəaliyyətinin obyektivliyi və səmərəliliyi ciddi şübhə doğurur. Məsələn, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 saylı qətnamələrinə, həmçinin ATƏT-in, Avropa Şurasının müvafiq sənəd və qərarlarında əks olunmuş aydın mövqeyə baxmayaraq, heç bir beynəlxalq mexanizm Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə söykənən suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün və beynəlxalq tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığının təmini üçün real addım atmadı. Nəticə etibarilə Azərbaycanın öz güc və imkanları hesabına beynəlxalq hüququn aliliyi təmin olunaraq ərazilərimiz işğaldan məhz cənab İlham Əliyevin qətiyyəti hesabına, onun Müzəffər Ali Baş Komandanlığında azad edildi, separatizmə son qoyuldu. Bu kimi tendensiyaları əsas gətirərək cənab İlham Əliyev beynəlxalq

hüquqa baxışın dəyişməsini zəruri şərt kimi irəli sürdü", - deyə o bildirib.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycanın sədrliyi dövründə Qoşulmama Hərəkatı özünün qızıl dövrünü yaşayıb və təsisatın mövcudiyyət tarixinə baxsaq, hərəkat fəaliyyətinin heç bir dövründə dünyada siyasi proseslərə bu qədər təsir imkanlarına malik olmayıb. Qoşulmama Hərəkatı məhz Prezident İlham Əliyevin liderliyi altında istər pandemiya dövrünün qlobal problemlərinə, istər bu çərçivədə siyasi proseslərə dair ciddi qərarların qəbulu ilə nəticələnən addımlar atılıb, BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyaları çağırılıb. Yaxud COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi, ilk növbədə, ölkəmizə növbəti dəfə böyük etimad və hörmətin birmənalı ifadəsi kimi tarixə düşdü. Görünən odur ki, müasir beynəlxalq qeyri-sabitlik zəminində Azərbaycanda təhlükəsiz mühit, o cümlədən yaratdığı yeni geosiyasi konfiqurasiya ilə cənab İlham Əliyevin ölkəni qlobal güc mərkəzi kimi təsdiqləməsi Azərbaycanı dünyamiqyaslı tədbirlər üçün ideal məkana çevirir. Üstəlik, dövlətimizin Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi, habelə BMT Təhlükəsizlik Şurasında qeyri-daimi üzvlüyü dövründə uğurlu fəaliyyəti, eyni zamanda Avroviziya, İslam Həmrəyliyi Oyunları, eləcə də digər çoxsaylı tədbirlərə təhlükəsiz, etibarlı və uğurlu formada evsahibliyi etməsi fonunda Bakı irimiqyaslı tədbirlər üçün kifayət qədər cazibədar məkandır. Siyasi əhəmiyyətinə görə yalnız BMT Baş Assambleyasının əsas sessiyaları ilə müqayisə oluna bilən BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransı keçirildiyi zaman dünyanın siyasi nəbzi məhz tədbirin baş tutduğu məkanda döyündü. Ən azı ona görə ki, tədbir 200-ə yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçılarının, həmçinin bütün iri qlobal təsisatların rəhbərlərinin, o cümlədən bir qayda olaraq BMT Baş katibinin iştirakı ilə reallaşdı. Görünən odur ki, Azərbaycan ümumbəşəri niyyətlər naminə evsahibliyi etdiyi tədbirlər vasitəsilə əməkdaşlıq etdiyi dövlətlərlə regional və beynəlxalq problemləri həll etmək istiqamətində birgə fəaliyyət göstərir. Beynəlxalq birlik isə iqtisadi və siyasi çəkisinin artması, habelə Vətən müharibəsi və antiterror tədbirlərindəki müstəsna zəfərləri ilə yaratdığı yeni geosiyasi reallıqlar fonunda ölkəmizin roluna birmənalı şəkildə şübhə ilə yanaşmır.

B.Məhərrəmov vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyev qlobal miqyasda sözünün sahibi olan azsaylı liderlərdən biri kimi tanınır və qəbul edilir: "Ötən dövrdə bilateralizm siyasəti ilə ayırıcı xətlər formalaşdırmağa və bununla da hegemonluğa çalışan güclərin əksinə Azərbaycan multilateralizmi fəal şəkildə dəstəkləyir. Bu mənada, biz beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyinin edilməsinə həm də beynəlxalq əlaqələrin hər bir ölkənin bütün tərəfdaşlarla münasibətlərdə imtiyazlardan istifadə etməsinə şərait yaradan mexanizmlərə əsaslanaraq təşkili üçün imkan kimi baxırıq və artıq inkişaf etməkdə olan dövlətlər, o cümlədən kiçik beynəlxalq subyektlər cənab İlham Əliyevin formalaşdıracağı konfiqurasiyalara ciddi ümidlə baxır. Bunun üçün isə real əsaslar var. Çünki perspektivsiz və ətalətdə olan təsisat kimi tanınan Qoşulmama Hərəkatının məhz Azərbaycanın 2019-2023-cü illərdə sədrliyi dövründə canlanması, Hərəkatın qlobal arenada nüfuzu və gücünün möhkəmlənməsi, Parlament Şəbəkəsinin, Gənclər Təşkilatının, habelə Qadın Platformasının əsasının qoyulması ilə institusional inkişafına töhfə verilməsi ölkəmizdən və şəxsən cənab İlham Əliyevdən qlobal arenada böyük gözləntilər yaradır. Bakıya dünyanı daha yaxşıya doğru dəyişməyə qadir qlobal güc kimi yanaşılır".

Siyasətçi bildirib ki, müasir geohəssas keçiddə uğur dedikdə yalnız sosial-iqtisadi inkişafdan danışmırıq. Cənubi Qafqaz kimi mürəkkəb coğrafiyada yalnız sosial-iqtisadi inkişafa köklənmək, eyni zamanda ərazi bütövlüyü, suverenlik, ordu quruculuğu, müdafiə sənayesi, milli təhlükəsizlik, ictimai qayda və ictimai təhlükəsizlik təmin olunmadan hər hansı inkişafdan danışmaq mümkün deyil. Üstəlik, Azərbaycanın qarşısında işğaldan azad edilmiş ərazilərin minadan təmizlənməsi, həmin ərazilərdə quruculuq və bərpa, habelə Böyük qayıdış kimi prinsipial məqsəd dayanır. Təbii ki, özündən zəif dövlətlər və okeanlarla əhatələnib Amerika olmağa, yaxud Avropanın mərkəzində heç bir təhdidlə üzləşmədən İsveçrə olmaq mürəkkəb məsələ deyil, iş, güclülərin arasında güclü və qalib ola bilmək, müstəqil iradə diktə edə bilməkdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev və cənab İlham Əliyev Azərbaycanı böyük güclərin maraqlarının toqquşduğu bir coğrafiyanın əsas güc mərkəzinə çevirə bilib.

Deputat qeyd edib ki, SSRİ dağılan məqamda digər keçmiş ittifaq subyektləri 1991-ci ildən inkişafa fokuslandığı halda, Bakı Enerji Həftəsi çərçivəsində rəsmi açılış mərasimində möhtərəm Prezidentin ifadə etdiyi kimi, bizdə müstəqillik uğrunda yol regionda bütün geosiyasi və geoiqtisadi vəziyyəti dəyişdirən "Əsrin müqaviləsi" imzalandığı tarixi məqamdan başladı: "Xalqın iradəsi ilə cənab İlham Əliyevin prezident seçilməsi və Ulu Öndər siyasətinin davam etdirilməsi Azərbaycanın müstəqilliyinin, suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün təntənəsi oldu, ardıcıl və sistemli fəaliyyət nəticəsində milli iqtisadiyyat quruldu, onun xarici təsirlərə qarşı dayanıqlılığı möhkəmləndi, şaxələnməsi dərinləşdi, iqtisadi artım davamlı və inklüziv xarakter aldı, əhalinin rifah səviyyəsi yüksəldi, gələcək nəsillər üçün irihəcmli maliyyə ehtiyatları formalaşdı. Prezident İlham Əliyevin "Bakı-Ekspo" Mərkəzində də qürurla ifadə etdiyi kimi, bu gün bizim xarici borcumuzun səviyyəsi ÜDM-in 7 faizindən azdır və maliyyə ehtiyatlarımız borcumuzu 14 dəfə üstələyir. Hər kəs də yaxşı bilir ki, bu inkişaf zamanla proseslərin təbii gedişatının nəticəsi deyil, zaman qalsa idi, bu gün Mesopotamiya dünyanın ən inkişaf etmiş coğrafiyası olardı. Bu mənada Azərbaycanın inkişafının təməlində Ulu Öndər Heydər Əliyev və cənab İlham Əliyevin müəyyən etdiyi yol xəritəsi dayanır. Bu yolun sayəsində hərbi, siyasi və iqtisadi cəhətdən güclüyük, qalibik, müstəqilik, suveren haqlarımızı diktə edə bilirik".

B.Məhərrəmov vurğulayıb ki, çoxşaxəli tarazlaşdırılmış xarici siyasət həyata keçirən Azərbaycan bütün dövlətlərlə suverenliyə və ərazi bütövlüyünə hörmət, sərhədlərin toxunulmazlığı və daxili işlərə qarışmama kimi beynəlxalq hüququn hamılıqla qəbul edilmiş norma və prinsipləri əsasında dostluq münasibətlərinin qurulmasında səmimi olduğunu göstərə və özünün artan nüfuzu ilə əminlik yarada bilib. Bu isə Azərbaycana olan inamı, ölkəmizdə keçiriləcək beynəlxalq tədbirin effektivliyinə olan ümidi artırır, beynəlxalq tədbirlər üçün ən zəruri şərt sayılan sabitliyin mövcudluğu isə ölkəmizi qlobal miqyaslı tədbirlər üçün, sözün əsl mənasında, alternativsiz subyektə çevirir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2025.- 5 iyun (№116).- S.6.